

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de officier van justitie te Utrecht heeft bevolen hem op 24 augustus 2006 buiten heterdaad aan te houden.

Verzoeker klaagt er verder over dat het regionale politiekorps Utrecht:

hem en zijn vrouw op 24 augustus 2006 heeft aangehouden;

bij de aanhouding via een uitpraatprocedure geen rekening heeft gehouden met zijn vrouw en twee kinderen, die zich bij hem in de auto bevonden;

bij de aanhouding wapens op zijn vrouw en twee kinderen heeft gericht.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker heeft een crimineel verleden en is daarvoor ook gestraft. Verzoeker zat gedurende negen jaar gedetineerd in de zwaar bewaakte penitentiaire inrichting in Vught. Verzoeker weet dat hij door zijn verleden bekend is bij de politie en in de politiesystemen geweldskwalificatie '4' achter zijn naam heeft staan. Uit een door de politie overgelegd overzicht (datum overzicht 4 augustus 2008) blijkt dat verzoeker in ieder geval op 4 augustus 2008 nog als 'vuurwapengevaarlijk' in de politiesystemen stond geregistreerd. Code '4' of: 'Victor' wil zeggen 'vuurwapengevaarlijk'. Verder blijkt uit dat overzicht dat verzoeker in de periode van 10 november 1986 tot en met 23 april 2008 een groot aantal antecedenten (waaronder geweldsdelicten en het voorhanden hebben van (een) (vuur)wapen(s)) op zijn naam had staan.

2. Verzoeker raakte op 24 augustus 2006 omstreeks 17:00 uur betrokken bij een verkeersincident. Verzoeker raakte in discussie met de bestuurder van een andere auto, omdat deze volgens verzoeker de vrouw van verzoeker die op dat moment in een andere auto reed, afsneed. Na dit incident ging verzoeker op bezoek bij zijn ouders samen met zijn vrouw en twee kinderen.

3. Verzoeker werd toen hij van zijn ouders op weg was naar huis op diezelfde dag omstreeks 20:45 uur aangehouden op weg Z. De vrouw van verzoeker werd eveneens aangehouden. De aanhouding geschiedde door politieambtenaren van het Utrechtse korps via de zogenaamde 'uitpraatprocedure vuurwapengevaarlijke verdachte(n)' (zie Achtergrond, onder V.). Deze procedure is gebaseerd op artikel 7, eerste lid onder a en b van de Ambtst instructie (zie Achtergrond, onder I.). Tijdens de aanhouding zaten de twee minderjarige kinderen van verzoeker achter in de auto. Op dat moment waren de kinderen respectievelijk twee en vijf jaar oud.

4. Per faxbericht van 30 augustus 2006 diende verzoeker (via zijn toenmalige advocaat) een klacht over de aanhouding van hem en zijn vrouw in bij de hoofdofficier van justitie te Utrecht. Bij brief van 7 september 2006 berichtte de hoofdofficier dat het in zijn visie een klacht betrof over de wijze van optreden door de politie en dat hij de klacht ter behandeling aan de politie doorstuurde.

5. Bij beslissingen van 26 september 2006 besloot de officier van justitie verzoeker en zijn vrouw niet verder te vervolgen. De reden daartoe was dat beiden ten onrechte als verdachte waren aangemerkt.

6. Bij beslissing van 14 mei 2007 deelde de korpsbeheerder verzoeker mee dat hij verzoeker in zijn klacht over de aanhouding van hem en zijn vrouw niet ontvankelijk achtte en dat hij de klacht over het feit dat de aanhouding in het bijzijn van de twee minderjarige kinderen van verzoeker plaatsvond ongegrond achtte.

De korpsbeheerder verwees voor de motivering hiervan naar het bij zijn beslissing gevoegde schriftelijke advies van de klachtencommissie van 1 mei 2007.

In het kader van de klachtbehandeling door de politie gaf de hoofdofficier van justitie bij brief van 9 maart 2007 zijn zienswijze over de klachten. Deze zienswijze luidde als volgt:

"(...) Er is op een juiste grond besloten tot aanhouding van de verdachte. Verdachte werd geobserveerd. De auto van verdachte was in zicht van twee beklaagden, echter zij konden alleen waarnemen dat de auto wegreed. Pas tijdens de uitpraatprocedure bleek dat er kinderen in de auto van verdachte zaten. Het is niet onjuist om toch eerst de uitpraatprocedure af te maken. Na de aanhouding is zorgvuldig met de vrouw en de kinderen omgegaan. (...)".

7. Verzoeker kon zich niet vinden in de beslissing van de korpsbeheerder en wendde zich bij brief van 26 juni 2007 tot de Nationale ombudsman.

8. Gelet op de nauwe samenhang zullen de klachtonderdelen die gaan over de aanhouding van verzoeker en zijn vrouw door het regionale politiekorps Utrecht hieronder gezamenlijk worden besproken. Ditzelfde geldt voor de klachten van verzoeker over het optreden door genoemd korps tegen zijn kinderen.

Met betrekking tot het Openbaar Ministerie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de officier van justitie te Utrecht heeft bevolen hem op 24 augustus 2006 buiten heterdaad aan te houden. Volgens verzoeker was er geen aanleiding voor dat bevel. Zijn aanhouding was louter het gevolg van een enkel telefoongesprek met de politie. In dat gesprek verklaarde de melder dat verzoeker hem

met een vuurwapen zou hebben bedreigd. Deze melding is voorafgegaan noch gevolgd door een aangifte.

2. De minister van Justitie achtte de klacht van verzoeker ongegrond. De minister gaf in zijn reactie aan dat hij zich met het oordeel daarover van het College van procureurs-generaal verenigde. De minister had genoemd College om inlichtingen gevraagd. De minister gaf de verstrekte inlichtingen voor zover hier van belang als volgt weer.

Op 24 augustus 2006 omstreeks 17:10 uur kwam bij de meldkamer van de politie Utrecht de melding binnen dat bij een verkeersconflict een vuurwapen was getoond. De melder noemde de naam van degene die het wapen had getoond, waar hij woonde en in welke auto hij reed. Naar aanleiding van die melding ging de politie op zoek naar de betreffende auto (een zwarte Opel Astra). De auto werd 's avonds aangetroffen op weg Z te W. De auto stond op naam van de vrouw van verzoeker. De ouders van verzoeker woonden aan weg Z. Verzoeker was vuurwapengevaarlijk. Op grond van deze omstandigheden merkte de politie verzoeker aan als verdachte bij het eerdergenoemde verkeersincident. Om iemand als verdachte te kunnen aanmerken, is niet nodig dat er aangifte is gedaan van een strafbaar feit. De gronden voor aanhouding van verzoeker waren gelegen in de anonieme melding van bedreiging met een vuurwapen, een feit waarvoor voorlopige hechtenis kan worden opgelegd. De van de melder verkregen informatie (naam van verzoeker, soort auto waar hij in reed en waar hij woonde) leidde tot een verdenking jegens verzoeker. Daarbij was mede van belang dat de politie bekend was met het strafrechtelijke verleden van verzoeker en dat verzoeker bij de politie als vuurwapengevaarlijk stond geregistreerd. Uit alle feiten en omstandigheden vloeide een redelijk vermoeden van schuld van verzoeker aan bedreiging met een vuurwapen voort. De officier van justitie gaf daarom op goede gronden toestemming om verzoeker en zijn vrouw buiten heterdaad aan te houden, aldus de minister.

3. Uit de transcriptie van een digitaal geluidsfragment van de regionale meldkamer van 24 augustus 2006 blijkt dat er omstreeks 17:10 uur een melding binnenkwam van X. X meldde dat hij in het verkeer een probleem had gehad met een meisje en dat de vriend van dat meisje hem bedreigde met een wapen. X meldde dat hij niet wist met wat voor wapen deze man dreigde, maar zei dat de man het wapen uit zijn broek haalde en ermee zwaaide. X gaf aan dat hij de man kende en dat deze (de voornaam van verzoeker; N.o.) heette, in het tweede portiek op Z woonde, een bekende van de politie was en in een zwarte Opel Astra reed.

4. Uit hetzelfde fragment blijkt dat de betreffende auto omstreeks 20:46 uur door de politie (Y. en Dr.) op weg Z werd aangetroffen en dat de meldkamer aan Y. en Dr. opdracht gaf om de auto te observeren. Tevens gaf de meldkamer door: "Meneer is code "V"" (toevoeging Nationale ombudsman: Victor) en dat de (kogelvrije) vesten omgehangen moesten worden. Verder blijkt uit het fragment het volgende. De politie vroeg om 20:56 uur

aan de meldkamer of er akkoord van het Openbaar Ministerie was voor aanhouding buiten heterdaad. De meldkamer antwoordde daarop bevestigend. De politie hield verzoeker en zijn vrouw om 20:57 uur beiden aan.

Dit alles wordt bevestigd door hetgeen staat vermeld in de betreffende processen-verbaal en mutaties.

5. In een mutatie van 31 augustus 2006 staat vermeld:

"(...) Op donderdag 24 augustus 2006 omstreeks 17:10 uur kwam bij de meldkamer de melding binnen dat er bij een verkeersconflict een vuurwapen was getoond. Ve. zou gedreigd hebben met een vuurwapen vanuit een zwarte opel astra (...) Rapps. hoorden van de meldkamer dat de auto op naam stond van ve. Ve zou gevarenclassificatie 4 hebben. Rapps. hebben direct uitgekeken naar genoemde auto. Rapps. hebben daarbij gekeken bij de woning van zijn (ex)vriendin op de (...). Rapps. hebben tevens gekeken op de (..) hier zou ve wonen (...)"

6. Tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Wi. op 20 oktober 2008 voor zover hier van belang het volgende.

Wi. kon zich de aanhouding van verzoeker op 24 augustus 2006 herinneren. Omstreeks 17:10 uur kwam de eerste melding binnen van dit (verkeers)incident. Na de eerste melding keek de politie rond naar de betreffende auto, die niet gezien werd. Wi. zat samen met K. in de politieauto toen ze de tweede melding (omstreeks 20:30 - 20:45 uur) ontvingen dat de betreffende auto gezien was. De vraag was of de politie mocht aanhouden. Bij twijfel daarover overlegt de politie altijd met de officier van justitie. Wi. en K. namen contact op met de officier van justitie (ovj), in dit geval was dat mevrouw N.; K. belde haar. Wi. en K. legden de casus voor aan N. Het ging om een verdachte die antecedenten had op het gebied van de Wet Wapens en Munitie. Wi. kon zich de exacte inhoud van dat gesprek niet meer herinneren. Wel kwam de vraag aan de orde of er nog sprake was van een heterdaad situatie. Wi. en K. kregen groen licht van de ovj voor de aanhouding buiten heterdaad. Wi. en K. gaven dat aan de meldkamer door. Wi. verwees naar het 8e fragment (17 seconden 20.56 uur) uit (de transcriptie van) het geluidsfragment van de regionale meldkamer van 24 augustus 2006. 'V' dat was Wi. en 'M' dat was de meldkamer.

Wi. en K. kozen voor de veilige weg; het was mogelijk dat er nog steeds sprake was van een heterdaad situatie, maar Wi. en K. namen het zekere voor het onzekere. De collega's waren na de eerste melding aan het rondkijken.

Het bevel van de ovj is niet op schrift gesteld. Het door de ovj verleende bevel had wel door de collega's in het proces-verbaal moeten worden opgenomen. Het is niet netjes dat dat niet is gebeurd. De collega's hadden in het proces-verbaal ook naar het fragment zoals hierboven vermeld van de meldkamer moeten verwijzen. Het zou zorgvuldig zijn geweest

als dit alles in de processen-verbaal zou zijn vermeld.

Het is nu ook mogelijk (maar niet verplicht) om in BPS (toevoeging Nationale ombudsman: Bedrijfsprocessensysteem) een formulier in te vullen en een bevel aanhouding buiten heterdaad te registreren. Ook dat was in deze zaak kennelijk niet gebeurd.

Beoordeling

7. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten worden gerespecteerd. Het recht op persoonlijke vrijheid is gewaarborgd in de Grondwet en mensenrechtenverdragen. Bij uitoefening van een bevoegdheid tot aanhouding wordt inbreuk gemaakt op dit grondrecht. Hierbij dient het evenredigheidsvereiste in acht te worden genomen. Dit vereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Politieambtenaren dienen dan ook een werkwijze te kiezen die een zo gering mogelijke inbreuk op de persoonlijke vrijheid maakt.

8. De Nationale ombudsman acht op basis van de verkregen schriftelijke en mondelinge informatie voldoende aannemelijk dát de officier van justitie het bevel tot aanhouding buiten heterdaad gaf en dat zij dat in dit geval mondeling deed. Uit artikel 54, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering (Sv.) volgt dat de officier van justitie dat bevel zowel mondeling als schriftelijk kan geven (zie Achtergrond, onder II. en IV.)

9. Voor de beoordeling van de vraag of de officier van justitie in redelijkheid de aanhouding (buiten heterdaad) van verzoeker kon bevelen, is allereerst van belang of verzoeker kon worden aangemerkt als verdachte in de zin van artikel 27 Sv. (zie Achtergrond, onder II. en III.) De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie de verdenking van verzoeker van bedreiging met een vuurwapen baseerde op voldoende concrete gegevens. Het volgende kan immers worden vastgesteld. De melder deelde mee dat hij tijdens een incident in het verkeer door een man was bedreigd met een vuurwapen. De melder noemde daarbij het adres, de voornaam van de man en het merk van de auto waarin deze reed. Uit de stukken blijkt dat de politie op grond van die gegevens er al van overtuigd was dat de man die zij zochten verzoeker was. Voorts is duidelijk dat verzoeker een bekende was van de politie en dat hij bovendien als vuurwapengevaarlijk stond geregistreerd. Onder die omstandigheden mocht de politie verzoeker als verdachte aanmerken van bedreiging met een vuurwapen. Dit betreft een ernstig strafbaar feit waarvoor voorlopige hechtenis mogelijk is (zie Achtergrond, onder VI., VII. en VIII.). Voorts gaat de Nationale ombudsman er vanuit dat Wi. alle genoemde omstandigheden tijdens het telefonische overleg op 24 oktober 2006 met de officier van justitie aan haar heeft voorgelegd en met haar heeft besproken en zij op grond daarvan de aanhouding buiten heterdaad heeft bevolen. Alles overziend stond er voor de officier van justitie niets aan in de weg om de aanhouding buiten heterdaad van verzoeker te bevelen.

10. De Nationale ombudsman is van oordeel dat door de aanhouding buiten heterdaad van verzoeker te bevelen de officier van justitie niet in strijd heeft gehandeld met het behoorlijkheidsvereiste dat grondrechten - in dit geval het recht op persoonlijke vrijheid - dienen te worden gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Met betrekking tot de politie

Algemeen

Aan de processen-verbaal en de stukken van de interne klachtprocedure ontleent de Nationale ombudsman het volgende. Politieambtenaar G., destijds werkzaam als centralist bij de regionale meldkamer van de politie Utrecht, gaf op 24 augustus 2006 op enig moment na 20:45 uur D. en V. opdracht om de uitpraatprocedure te starten om verzoeker en de overige inzittenden van de Opel Astra aan te houden. G. ging hiertoe over toen op grond van de ontvangen melding (van bedreiging met een vuurwapen) door de politie was vastgesteld dat het om verzoeker (die als vuurwapengevaarlijk stond geregistreerd) ging. De politieambtenaren D. en V. praatten verzoeker en zijn vrouw uit de auto. De politieambtenaren Y. en Dr. observeerden voorafgaand aan de aanhouding de betreffende auto; tijdens de uitpraatprocedure namen Y. en Dr. positie in achter D. en V. Nadat verzoeker en zijn vrouw uit de auto waren gepraat werd verzoeker door Y. aangehouden en geboeid en werd zijn vrouw door Dr. aangehouden en geboeid. Op enig moment werd de vrouw van verzoeker met de beide kinderen in de auto van de politieambtenaren D. en V. gezet en door hen naar het politiebureau vervoerd. Verzoeker werd op enig moment in de auto van Da. en L. gezet en door hen naar het politiebureau vervoerd.

I. Ten aanzien van de aanhouding van verzoeker en zijn vrouw

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er over dat het regionale politiekorps Utrecht hem en zijn vrouw op 24 augustus 2006 (via de uitpraatprocedure) heeft aangehouden en daarbij wapens op zijn vrouw heeft gericht. Verzoeker is - kort gezegd - van mening dat er sprake was van disproportioneel handelen door hem en zijn vrouw aan te houden. Deze actie was slechts het gevolg van een telefonische melding van de persoon met wie verzoeker een verkeersprobleem had. Deze melding werd niet onderzocht en er was geen aangifte aan vooraf gegaan. Voor de onderhavige aanhouding was geen enkele aanleiding volgens verzoeker.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker ongegrond. De gronden voor aanhouding waren gelegen in de bij de meldkamer binnengekomen melding van bedreiging met een vuurwapen en het feit dat verzoeker bekend stond als

vuurwapengevaarlijk. Gelet daarop mocht de politie aannemen dat verzoeker in het bezit was van een voor gebruik geschikt vuurwapen, hetgeen voldoende reden was voor de politie om voor deze aanhouding de uitpraatprocedure te starten. Tijdens voornoemde aanhouding bleek dat de vrouw van verzoeker zich bij verzoeker in de auto bevond. Gelet op het feit dat er sprake was van bedreiging met een vuurwapen, was het niet ondenkbaar dat de vrouw van verzoeker het vuurwapen bij zich droeg. Om die reden is zij terecht voor het mogelijkkerwijs voorhanden hebben van een vuurwapen aangehouden, aldus de korpsbeheerder.

3. In het op 24 augustus 2006 opgemaakte meldingsformulier geweldsaanwending staat vermeld dat politieambtenaren D. en V. de uitpraatprocedure startten en dat zij bij het uit de auto praten conform de regelgeving een vuurwapen ter hand namen en richtten op verzoeker en zijn vrouw totdat verzoeker en zijn vrouw uit de auto waren en geboeid waren. Daarna hebben D. en V. het vuurwapen 'geborgend'.

4. In een mutatie van 31 augustus 2006 staat onder meer vermeld:

"(...) Rapps V. en D. omgehangen (toevoeging Nationale ombudsman: het aanhebben van kogelvrije vesten) en de uitpraatprocedure gestart op weg Z. Rapps hebben beide gebruik gemaakt van hun vuurwapen. Rapps beide inzittenden uit de auto gepraat en geboeid. (...)"

5. In de interne klachtprocedure verklaarde Da. (een politieambtenaar die ook bij het aanhoudingsincident aanwezig was) dat zij behalve van de collega's (toevoeging Nationale ombudsman: D. en V.) die de uitpraatprocedure uitvoerden van geen enkele andere collega een vuurwapen had gezien.

6. Tegenover de substituut Nationale ombudsman en een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Y. op 12 november 2008 voor zover hier van belang het volgende.

Na het uitpraten van H. praatte de politie de vrouw uit. Daarna boeide de politie de vrouw en fouilleerde de politie haar oppervlakkig.

7. Tegenover de substituut Nationale ombudsman en een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Dr. op 30 december 2008 voor zover hier van belang het volgende.

Dr. fouilleerde de vrouw nadat zij was uitgepraat en de politie fouilleerde de vrouw ook bij aankomst op het bureau.

Dr. merkte op dat alleen de collega's D. en V. hun wapens op verzoeker (en zijn vrouw) richtten. Dr. en Y. trokken hun wapens niet. Dr. en Y. stonden achter D. en V. en in die positie is het trekken van een vuurwapen veel te gevaarlijk voor D. en V. Voor zover Dr.

weet, hebben ook andere collega's (behalve D. en V.) geen vuurwapen getrokken.

8. In reactie op de verklaring van Dr. liet verzoeker weten dat hij van alle kanten vuurwapens zag.

Beoordeling

8. Ook deze klacht wordt getoetst aan het (grond)recht op persoonlijke vrijheid dat is gewaarborgd in de Grondwet en mensenrechtenverdragen. Bij uitoefening van een bevoegdheid tot aanhouding wordt inbreuk gemaakt op dit grondrecht. Hierbij dient het evenredigheidsvereiste in acht te worden genomen. Dit vereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Politieambtenaren dienen dan ook een werkwijze te kiezen die een zo gering mogelijke inbreuk op de persoonlijke vrijheid maakt.

9. Vast is komen te staan dat de officier van justitie op 24 oktober 2006 het bevel gaf om verzoeker buiten heterdaad aan te houden en dat zij dit in redelijkheid ook kon doen.

Dit brengt mee dat de politie gehouden was om aan dit bevel gevolg te geven. De politie staat immers onder gezag van de officier van justitie.

10. Vast staat ook dat in dit geval de politie de uitpraatprocedure aanwendde om verzoeker aan te houden. De Nationale ombudsman acht in dit geval het toepassen van die procedure niet disproportioneel. Het ging immers om een verdachte die als vuurwapengevaarlijk stond geregistreerd en de melding betrof bedreiging met een (vuur)wapen. De uitpraatprocedure is erop gericht om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mocht worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed vuurwapen bij zich heeft en dit tegen personen zal gebruiken. Dat de politie dit ten aanzien van verzoeker aannam en de kans groot achtte dat zijn aanhouding dusdanig risicovol was en daarom besloot tot toepassing van de met extra waarborgen omklede uitpraatprocedure is alleszins begrijpelijk. Onderdeel van die procedure vormt het gebruik van het vuurwapen door de politie bij de aanhouding van genoemde persoon. Ingevolge artikel 7 van de Ambtsinstructie voor de politie is een politieambtenaar bevoegd een vuurwapen te trekken en te richten om een persoon aan te houden die - kort gezegd - vuurwapengevaarlijk is. (Zie hiertoe Achtergrond, onder I. en V.). In deze zaak was dat verzoeker, die door de politie terecht werd aangezien voor de vuurwapengevaarlijke verdachte H. Niet is bepaald dat het vuurwapen slechts mag worden gebruikt jegens een aan te houden verdachte. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie onder omstandigheden in het belang van de veiligheid ook het vuurwapen mag richten op personen in de directe nabijheid van de verdachte (zie hiertoe ook rapport 2003/354). In dit geval was dat de vrouw van verzoeker, die naast hem als passagier in de zwarte Opel Astra werd aangetroffen. Niet uit te sluiten viel dat zij het vuurwapen waarmee verzoeker

volgens de melder zou hebben bedreigd bij zich had.

Dit brengt echter niet mee dat er in dit geval ook reden was om de vrouw van verzoeker aan te houden. Vast staat dat het bevel tot aanhouding buiten heterdaad op de aanhouding van verdachte H. zag. Niet aannemelijk is geworden dat genoemd bevel ook zag op de aanhouding van de vrouw van verzoeker. Vast staat dat de politie, nadat de vrouw was uitgepraat en gefouilleerd, bij haar geen vuurwapen aantrof. Voor haar aanhouding bestond dus geen grond.

11. Uit de stukken en de verklaring van Dr. (zie hiervoor onder I.3, I.4, I.5 en I.7) blijkt dat alleen D. en V. hun vuurwapen gebruikten door dit tijdens de aanhouding van verzoeker en zijn vrouw op hen te richten tot het moment waarop verzoeker en zijn vrouw waren geboeid. Daarna borgen D. en V. hun wapen weer op. Niet aannemelijk is geworden dat D. en V. hun vuurwapen ook nog op andere personen dan verzoeker en zijn vrouw richtten. Evenmin is aannemelijk geworden dat behalve D. en V. ook andere politieambtenaren een vuurwapen gebruikten.

Door aan het bevel van de officier van justitie gevolg te geven en daarbij de uitpraatprocedure toe te passen en verzoeker aan te houden, handelde de politie niet in strijd met het evenredigheidsvereiste.

Door de vrouw van verzoeker, nadat ook zij zich door - terechte - toepassing van de uitpraatprocedure buiten de auto op straat bevond, aan te houden, handelde de politie wel in strijd met het behoorlijkheidsvereiste dat grondrechten - in dit geval het recht op persoonlijke vrijheid - dienen te worden gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is voor zover het de aanhouding van verzoeker betreft behoorlijk.

De onderzochte gedraging is voor zover het de aanhouding van de vrouw van verzoeker betreft niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de kinderen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Utrecht bij de aanhouding via een uitpraatprocedure geen rekening heeft gehouden met zijn twee kinderen, die zich bij hem in de auto bevonden en wapens op zijn twee kinderen heeft gericht. Verzoeker stelt daartoe dat de politie de auto waarin hij reed toen hij werd aangehouden voorafgaand aan de aanhouding had geobserveerd. Verzoeker was met zijn vrouw en twee kinderen op bezoek geweest bij zijn ouders; zij wonen op weg Z nummer 282. De auto van verzoeker stond geparkeerd ter hoogte van weg Z nummer 139. De kinderen liepen zelf naar de auto;

het duurde even voordat verzoeker met zijn gezin bij de auto was. Verder stonden de achterdeuren van de auto een tijdje open, omdat verzoeker en zijn vrouw de gordels van de kinderen moesten vastmaken. De politie had de kinderen bij het instappen moeten zien. De kinderen (destijds twee en vijf jaar oud) waren tijdens de uitpraatprocedure en de aanhouding aanwezig; dat vindt verzoeker erg. Beide kinderen hielden er een trauma aan over en zijn onder behandeling van een psycholoog (geweest), aldus verzoeker.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht van verzoeker niet gegrond. De korpsbeheerder voerde aan dat de politie de kinderen van verzoeker niet had waargenomen voordat zij met de uitpraatprocedure begon.

3. In een mutatie opgemaakt op 24 augustus 2006 staat onder meer vermeld: "(...) Rapps V. en D. omgehangen en de uitpraatprocedure gestart (...) Rapps beide inzittenden uit de auto gepraat en geboeid. Rapps hoorden direct van de dat zijn kinderen in de auto aanwezig waren. Rapps hebben na de procedure direct de vrouw gefouilleerd en de boeien los gemaakt. Beide kinderen zijn gezamenlijk met hun moeder in de auto geplaatst om over te brengen naar bureau. Op het bureau hebben Rapps de moeder helemaal onderzocht en niets aangetroffen. Rapps hebben de moeder gezamenlijk met de kinderen overgebracht naar de huiskamer. (...) "

4. In een proces-verbaal opgemaakt op 25 augustus 2006 door Y. en Dr. staat het volgende vermeld. Y. meldde, nadat hij verzoeker had aangehouden en geboeid, aan de collega's dat er twee jonge kinderen op de achterbank zaten. Dr. voerde samen met Da. bij de vrouw van verzoeker nadat zij was aangehouden en geboeid direct een veiligheidsfouillering uit. Dit gebeurde omdat de vrouw daarna zou worden ontdaan van de transportboeien zodat zij haar twee kinderen kon opvangen. De moeder en de kinderen namen voorts samen plaats in een dienstvoertuig en werden naar bureau Paardenveld vervoerd. Nadat Dr. de vrouw op het bureau gefouilleerd had, werd de vrouw met de kinderen direct vanuit de ophoudkamer naar de huiskamer van de politie overgebracht. Dr. en Y. wilden ervoor zorgen dat de kinderen nog meer emoties werden bespaard door ze in een 'veilige' omgeving te plaatsen.

5. In een mutatie opgemaakt op 31 augustus 2006 door Dr. staat onder meer vermeld dat V. en D. tijdens de uitpraatprocedure hoorden van verzoeker dat zijn kinderen in de auto aanwezig waren. Y. zag tijdens het boeien van verzoeker de kinderen op de achterbank van het voertuig zitten. Voor het overige bevestigt deze mutatie hetgeen hiervoor onder 4. uit het proces-verbaal staat weergegeven.

6. In de verklaringen afgelegd tijdens de interne klachtenprocedure door de direct bij de aanhouding betrokken politieambtenaren V., D., Dr., Y, Da. en L. staat - zakelijk weergegeven - het volgende. De politie wist pas op het moment dat verzoeker werd aangehouden dat zijn twee kinderen op de achterbank in de auto zaten. De politie raakte hiervan op de hoogte doordat verzoeker en zijn vrouw tegen de politie schreeuwden dat er

kinderen in de auto zaten. Noch tijdens de observatie noch tijdens het volgen en stopzetten van de auto had de politie de kinderen op de achterbank waargenomen. Voorafgaand aan de uitpraatprocedure ging de politie ervan uit dat er twee passagiers in de auto zaten. Na de afronding van de uitpraatprocedure werd de vrouw direct gefouilleerd en ontboeid en samen met de twee kinderen in een dienstauto naar het politiebureau (Paardenveld) vervoerd. Op het bureau werd besloten om de kinderen bij de moeder te laten en hen samen met haar in de huiskamer te plaatsen.

7. Tegenover de substituut Nationale ombudsman en een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Y. op 12 november 2008 voor zover hier van belang het volgende.

Y. was al bij de melding om 17.10 uur betrokken. Y. kreeg de tweede melding binnen en ging naar de bepaalde locatie toe. Y. zat met mevrouw Dr. in de auto; ze kregen het woonadres van de ouders van H. (toevoeging Nationale ombudsman: verzoeker); dit was op weg Z. Y. en Dr. namen weg Z op in de surveillanceroute. Y. kende verzoeker ambtshalve. Y. zag de auto van verzoeker staan. Y. en Dr. reden door, namen contact op met de meldkamer en vroegen wat ze moesten doen. Na het contact met de meldkamer zetten Y. en Dr. de auto stil.

Y. wist niet meer hoe (met de neus in welke richting) de auto van verzoeker stond. Y. nam aan dat de auto tegenovergesteld aan de auto van Y. en Dr. stond omdat de auto van verzoeker aan de overkant van de straat stond. Y. en Dr. hielden de auto van verzoeker in de gaten via de autospiegels en door zich om te draaien. Tussen de auto van Y. en Dr. en die van verzoeker zaten twee busbanen en een weg met veel verkeer. Y. wist niet meer hoelang hij en Dr. er stonden voordat de auto van verzoeker wegreed. Y. en Dr. zagen de auto op een gegeven moment weggrijden; Y. en Dr. hadden niemand zien instappen. Y. en Dr. reden toen ook weg; Y. zat achter het stuur en keerde en ging op de hoofdrijbaan richting straat Z1 rijden. De auto van H. is naar links gegaan en gekeerd richting weg Z2. Y. en Dr. hadden geen kogelwerende vesten aan. De opdracht van de meldkamer aan Y. en Dr. was dat ze verzoeker niet mochten aanhouden. Y. en Dr. reden 10 à 15 meter achter verzoeker. Verzoeker moet gezien hebben dat Y. en Dr. achter hem aanzaten. Y. zag twee mensen in de auto zitten. Y. zag geen kinderzitjes in de auto; die had Y. moeten zien als ze aanwezig waren. Op een bepaald moment namen de collega's D. en V. de achtervolging van verzoeker over van Y. en Dr. Y. reed steeds achter verzoeker met later de auto van D. en V. ertussen. D. en V. gaven een stopteken. Y. creëerde toen een buffer om de auto's achter Y. op een afstand te houden. Na het stopteken werden er via de megafoon commando's en uitleg gegeven. Y. stapte uit nadat verzoeker en zijn vrouw waren uitgestapt. Toen verzoeker uit de auto was gepraat, hoorde Y. hem zeggen: "ik heb kinderen bij mij". Toen Y. verzoeker had geboeid zag hij dat er kinderen in de auto zaten; Y. zei toen "shit" of woorden van gelijke strekking.

Verzoeker zei meermalen: "mijn kinderen, mijn kinderen". Y. zei toen: "het komt goed, doe rustig, doe rustig". Y. gaf direct aan zijn collega's door dat er kinderen op de achterbank zaten. Nadat verzoeker uit de auto was gepraat werd de vrouw van verzoeker uitgepraat, geboeid en oppervlakkig gefouilleerd. Daarna haalde de politie de vrouw direct uit de boeien omdat zij de kinderen moest overpakken. De vrouw nam een van de kinderen mee. Y. haalde één kind uit de auto en zette het op zijn schouders. De vrouw en de twee kinderen werden op de achterbank in de auto van collega's gezet en reden toen naar bureau Paardenveld. De vrouw en de kinderen waren in de ophoudkamer. Y. zorgde ervoor dat de vrouw en de kinderen snel naar de huiskamer werden overgebracht.

8. Tegenover de substituut Nationale ombudsman en een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Dr. op 30 december 2008 voor zover hier van belang het volgende.

Dr. kon zich herinneren dat het ging om een melding over een conflict in het verkeer en dat de daarbij betrokken bestuurder van een zwarte Opel Astra met een op een vuurwapen gelijkend voorwerp zou hebben gericht op de melder. Dr. wist nog dat de politie meer gegevens had en daardoor wist dat het om verzoeker ging. De politie wist ook dat de ouders van verzoeker op weg Z woonden en dat verzoeker daar geregeld verbleef. Na de melding reden Dr. (en Y.) daar langs en troffen de Opel Astra toen niet aan.

Dr. (en Y.) reden 's avonds weer langs het adres van de ouders van verzoeker en zagen toen de Opel Astra daar wel staan. Dr. en Y. gaven dat direct aan de meldkamer door en de meldkamer gaf hen de opdracht om een positie rond de auto in te nemen. Dat deden Dr. en Y. Dr. en Y. stonden tussen geparkeerde auto's op circa 30 à 40 meter afstand van de auto van verzoeker. Dr. wist niet meer in welke richting hun auto ten opzichte van die van verzoeker stond en evenmin of Dr. en Y. de auto via de spiegels observeerden of door de voorruit van hun auto. Dr. wist ook niet meer hoelang ze er stonden. Dr. en Y. zagen de Opel Astra opeens weggrijden. Dr. wist niet meer of zij iemand had zien instappen. Dr. en Y. hadden absoluut niet gezien dat er kinderen in de auto stapten, dat kon Dr. zich wel herinneren. Toen de auto wegreed reden Dr. en Y. op afstand mee. De Opel Astra keerde op een gegeven moment op weg Z. Dr. en Y. hadden geen kogelwerende vesten aan en mochten van de meldkamer niet aanhouden. Het ging immers om verzoeker die code Victor had (dat wil zeggen dat hij vuurwapengevaarlijk was). Op een bepaald moment kwam er een politieauto (met daarin de collega's D. en V.) die het volgen van verzoeker van hen overnam. Op een gegeven moment gaven de collega's de auto van verzoeker een stopteken en begon de uitpraatprocedure. Y. en Dr. stonden achter D. en V. Nadat verzoeker en zijn vrouw waren uitgepraat boeide Dr. de vrouw af. Y. boeide verzoeker. Verzoeker zei toen dat zijn kinderen op de achterbank zaten. Op een bepaald moment liepen Dr. en Y. schuin langs de auto en toen zagen zij de beide kinderen op de achterbank zitten. Dr. kon zich niet herinneren dat zij kinderzitjes had gezien. Volgens Dr. zaten de twee kinderen in het midden op de achterbank naast elkaar. De kinderen waren zo klein dat ze niet boven de autobank uitkwamen. Y. en Dr. zeiden toen direct dat er

kinderen op de achterbank zaten. De politie haalde de vrouw toen direct uit de boeien zodat ze samen met de kinderen in een politieauto naar bureau Paardenveld vervoerd kon worden. Bij aankomst op het bureau fouilleerde de politie de vrouw en ook het oudste kind. Direct daarna plaatste de politie de vrouw en de kinderen in de huiskamer. Tijdens de uitpraatprocedure hilde het kleinste kind niet, maar was wel stil. Het oudere jongetje hilde ook niet.

Dr. bevestigde dat zij niet had gezien dat er twee kinderen in de auto zaten. De meldkamer had wel doorgegeven dat er twee inzittenden in de auto zaten.

Dr. merkte nog op dat alleen D. en V. hun wapens op verzoeker hadden gericht. Dr. en Y. hadden hun wapens niet getrokken. Er waren wel veel auto's met collega's aanwezig. Achter Dr. en Y. stonden tijdens het uitpraten ook collega's; Dr. acht het niet waarschijnlijk dat zij hun wapens hadden getrokken en gericht. Y. en Dr. stonden immers in hun vuurlinie.

9. In reactie op de verklaringen van Y. en Dr. liet verzoeker het volgende weten. Niet verzoeker, maar zijn vrouw stapte als eerste uit de auto en schreeuwde dat er kinderen in de auto zaten. De politie fouilleerde verzoeker, zijn vrouw en de beide kinderen. Het duurde zeker drie kwartier voordat de politie zijn vrouw met de kinderen naar de huiskamer bracht. Beide kinderen hilden.

Beoordeling

10. Het vereiste van bijzondere zorg houdt in dat bestuursorganen aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijk positie, op die bestuursorganen zijn aangewezen. Dit vereiste brengt mee dat een politieambtenaar bij een aanhouding ervoor zorgt dat de daarbij betrokken zeer jonge kinderen zo goed mogelijk worden beschermd en opgevangen.

11. De Nationale ombudsman is op grond van de in het onderzoek verkregen informatie overtuigd van het feit dat de politie pas wist van de aanwezigheid van de twee kinderen in de auto op het moment dat zij verzoeker aanhield en verzoeker die aanwezigheid aan de politieambtenaar kenbaar maakte. Verder is niet aannemelijk geworden dat de politie een vuurwapen op anderen dan verzoeker en zijn vrouw richtte. Alle verklaringen en overige stukken zijn over dat punt eensluidend: alleen D. en V. gebruikten hun vuurwapen door dit op verzoeker en zijn vrouw te richten tijdens hun aanhouding tot het moment waarop zij waren geboeid. De Nationale ombudsman verwijst ook naar hetgeen hiervoor onder I. staat vermeld. De stelling van verzoeker dat de politie vuurwapens op zijn kinderen richtte, acht de Nationale ombudsman niet geloofwaardig.

Daarbij neemt de Nationale ombudsman in aanmerking dat de politie vanaf het moment dat zij wist dat er twee (kleine) kinderen in de auto aanwezig waren er alles aan deed om

de situatie voor de kinderen zo soepel mogelijk te laten verlopen. Vast staat dat de politie ervoor zorgde dat de moeder zeer kort na haar aanhouding bevrijd werd van haar boeien en samen met haar kinderen in een auto naar het politiebureau werd vervoerd. Op het bureau zijn de beide kinderen en de moeder voortdurend samen geweest en heel snel na hun aankomst in de huiskamer geplaatst.

Uit dit alles komt naar voren dat de politie rekening hield met de twee kinderen, er zich bewust van was dat de onderhavige aanhouding voor hen erg beangstigend was en dat de politie alles in het werk stelde om voor de kinderen een veilige omgeving te creëren. Daarbij zorgde de politie ervoor dat de kinderen permanent samen met hun moeder waren. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman hield de politie vanaf het moment dat zij wist van de aanwezigheid van de kinderen op alle fronten rekening met hen. De politie handelde derhalve niet in strijd met het vereiste van bijzondere zorg.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie te Utrecht is niet gegrond.

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht is gegrond ten aanzien van:

de aanhouding van de vrouw van verzoeker wegens schending van het behoorlijkheidsvereiste dat grondrechten - in dit geval het recht op persoonlijke vrijheid - worden gerespecteerd;

niet gegrond ten aanzien van:

de aanhouding van verzoeker;

de kinderen.

Onderzoek

Op 27 juni 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer H. te Utrecht, met een klacht over een gedraging van de officier van justitie te Utrecht en met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Utrecht. De klachten werden aanvankelijk ingediend door de advocaat (aanvankelijk de heer Bo. en later mevrouw Do., beiden advocaat te Amsterdam) van verzoeker. Op 22 december 2008 deelde mevrouw Do. de Nationale ombudsman mee dat zij verzoeker niet langer bijstond in deze zaak.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als respectievelijk een gedraging van de minister van Justitie en een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie en de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor het justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Utrecht over de klacht (over het betreffende politiekorps) geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

In de loop van het onderzoek werden de betrokken politieambtenaren Y. en Dr. door de substituut Nationale ombudsman gehoord. De betrokken politieambtenaar Wi. werd door een medewerkster van de Nationale ombudsman gehoord.

Tijdens het onderzoek kregen de minister van Justitie, de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de minister en de korpsbeheerder een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeker, de politieambtenaren Dr., Y., Wi. en de minister van Justitie gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Het verzoekschrift van 26 juni 2007 met bijlagen aan de Nationale ombudsman.

Het interne klachtdossier van het regionale politiekorps Utrecht en de reactie van de hoofdofficier van justitie te Utrecht van 7 september 2006 op de klacht van verzoeker.

Schriftelijke reacties van 24 april 2008, 3 en 17 juli 2008 van de korpsbeheerder met bijlagen.

Schriftelijke reactie van de minister van Justitie van 15 mei 2008.

Schriftelijke reactie van (de advocaat) van verzoeker van 2 juni 2008.

De op 3 juli 2008 door de Nationale ombudsman opgevraagde sepotbeslissing van 26 september 2006 betreffende verzoeker alsmede een pagina uit het proces-verbaal van aanhouding.

De stukken waaruit de strafrechtelijke antecedenten van verzoeker en zijn gevarenclassificatie blijken.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar Wi. van 20 oktober 2008.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar Y. van 12 november 2008.

Mondelinge verklaring van politieambtenaar Dr. van 30 december 2008.

Schriftelijke reactie van verzoeker van 6 september 2009 op de verklaringen van Wi., Y. en Dr.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Ambstinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de

buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 7, eerste lid

"(...) Het gebruik van een vuurwapen, niet zijnde een vuurwapen waarmee automatisch vuur of lange afstandsprecisievuur kan worden afgegeven, is slechts geoorloofd:

om een persoon aan te houden ten aanzien van wie redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij een voor onmiddellijk gebruik gereed zijnd vuurwapen bij zich heeft en dit tegen personen zal gebruiken;

om een persoon aan te houden die zich aan zijn aanhouding, voorgeleiding of andere rechtmatige vrijheidsbeneming tracht te onttrekken of heeft onttrokken, en die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens het plegen van een misdrijf

1■ waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van vier jaren of meer is gesteld, en

2■ dat een ernstige aantasting vormt van de lichamelijke integriteit of de persoonlijke levenssfeer, of

3■ dat door zijn gevolg bedreigend voor de samenleving is of kan zijn."

Wetboek van strafvordering (Sv.)

Artikel 27, eerste lid

"Als verdachte wordt vóórdat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan eenig strafbaar feit voortvloeit."

Artikel 54, eerste lid

"Ook buiten het geval van ontdekking op heeterdaad is de officier van justitie bevoegd den verdachte van eenig strafbaar feit waarvoor voorloopige hechtenis is toegelaten, aan te houden en naar eene plaats van verhoor te geleiden, hij kan ook diens aanhouding of voorgeleiding bevelen."

Strafvordering, Tekst & Commentaar, onder redactie van C.P.M. Cleiren,

Kluwer, Deventer 2007

Aantekening 3 bij artikel 27 Sv.

"(...) Redelijk vermoeden. Art. 27 eist dat het vermoeden redelijk moet zijn en gebaseerd op feiten en omstandigheden. Dit betekent dat alleen de mogelijkheid dat iemand een strafbaar feit zou kunnen hebben gepleegd onvoldoende is, als dat niet onderbouwd kan worden door feitelijke omstandigheden die objectiveerbaar zijn (Hof Den Haag 28 februari 1991, NJ 1991, 699; HR 21 oktober 2003, NbSr 2003, 438; HR 24 februari 2004, NJ 2004) (...)"

Aantekening 4 bij artikel 27 Sv.

"(...) Concrete gegevens. De verdenking moet berusten op - voor het strafbare feit relevante - objectieve en concrete gegevens zoals: waarnemingen van feitelijke (strafbare) gedragingen; verklaringen van getuigen; sporen bij misdrijven en anonieme tips (Melai, suppl. 108, aant. 3a, 3e, 3h en 3k bij art. 27). Ook ervaringsoordelen van opsporingsambtenaren mogen een basis voor verdenking opleveren (HR 14 januari 1975, NJ 1975, 207; Melai, suppl. 108, aant. 3i, 3j en 3m bij art. 27; zie voor grensgeval tussen ervaringsoordeel en vooroordeel HR 6 december 1983, NJ 1984, 442)."

Strafvordering, Tekst & Commentaar, onder redactie van C.P.M. Cleiren,

Kluwer, Deventer 2007

Aantekening 3 bij artikel 54, eerste lid

"(...) Bevel tot aanhouding of voorgeleiding (lid 1). Dit bevel kan door de OvJ mondeling of schriftelijk worden gegeven. Het bevel wordt gegeven op naam van de verdachte en is geldig in het hele land. Voor de geldigheid van de aanhouding is niet vereist dat ambtenaren van politie uit het zelfde arrondissement het bevel uitvoeren."

Uitpraatprocedure vuurwapengevaarlijke verdachte(n)

Zie bijlage hierna

Wetboek van Strafrecht

Artikel 285, eerste lid

"Bedreiging met openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen of goederen, met geweld tegen een internationaal beschermd persoon of diens beschermde goederen, met enig misdrijf waardoor gevaar voor de algemene veiligheid van personen of goederen of gemeen gevaar voor de verlening van diensten ontstaat, met verkrachting, met feitelijke aanranding van de eerbaarheid, met enig misdrijf tegen het leven gericht, met gijzeling, met zware mishandeling of met brandstichting, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie."

VII. Strafrecht , Tekst & Commentaar, onder redactie van C.P.M. Cleiren, Kluwer, Deventer, 2008

Aantekening 4 bij artikel 285

"(...) Voorlopige hechtenis. Bij een verdenking ter zake van deze bepaling is wel voorlopige hechtenis mogelijk. Voor art. 285 lid 1 volgt dit uit art. 67 lid 1, b; voor art. 285 lid 2 en lid 3 volgt dit uit art. 67 lid 1, a Sv."

Wet wapens en munitie

Artikel 26, eerste lid

"(...) Het is verboden een wapen of munitie van de categorieën II en III voorhanden te hebben."

BIJLAGE

UITPRAATPROCEDURE VUURWAPENGEVAARLIJKE VERDACHT(N)